

Visitatiecommissie rechtspraak 2014 signaleert veranderbaarheid

Rechtspraak moet kwaliteit hoger op de agenda zetten

Den Haag, 30 oktober 2014 - De bevordering van de kwaliteit van de rechtspraak vereist meer aandacht. Dit blijkt uit het rapport van de visitatiecommissie van de Raad voor de Rechtspraak, dat vanmiddag werd gepubliceerd. Het advies: gerechtsbesturen moeten kwaliteit hoger op de agenda zetten. Dat betekent duidelijke afspraken over en meer aandacht voor vakinhoudelijk overleg, intervisie en het meelezen van vonnissen en arresten.

De afgelopen jaren is de organisatie van de rechtspraak ingrijpend veranderd. De herziening van de gerechtelijke kaart, waardoor het aantal gerechten is teruggebracht naar 11 rechtbanken en 4 gerechtshoven, heeft veel tijd en energie gekost. Ook de komende jaren staat de Rechtspraak voor een aantal ingrijpende veranderingen. Een te hoge productie- en veranderdruk vormt een bedreiging voor het behoud van de kwaliteit, concludeert de visitatiecommissie, misschien niet onmiddellijk, maar wel sluipend. De combinatie van ingrijpende veranderingen, toegenomen productiedruk, de vele nieuwe bestuursleden en leidinggevend en de beperkte financiële ruimte en aandacht voor de reorganisaties hebben de laatste jaren al een wissel getrokken op de Rechtspraak. De energie van bestuurders en leidinggevend heeft zich daardoor voor een groot deel gericht op doorvoering van de veranderingen, waardoor kwaliteit niet de volle aandacht heeft kunnen krijgen. De commissie concludeert dat gerechtsbesturen meer verantwoordelijkheid moeten nemen voor het agenderen van kwaliteit, zowel bij de Raad voor de Rechtspraak als intern bij de afzonderlijke gerechten.

De visitatiecommissie is positief over de hoge betrokkenheid van allen die in de rechtspraak werkzaam zijn, maar vindt desalniettemin dat de aandacht voor kwaliteit toch te vaak te wensen over laat. Job Cohen, voorzitter van de commissie, zegt daarover: 'We hebben bij alle medewerkers die we spraken, van bodes tot raadsheren, een grote hartstocht voor de rechtspraak aangetroffen. Hun inzet om zaken zorgvuldig en tijdig af te doen is indrukwekkend. Maar voor goede kwaliteit van rechtspraak is meer nodig: up-to-date vak kennis, een open, kritische werkomgeving en ruimte voor reflectie zijn basisvoorwaarden voor een goed functionerende rechterlijke macht. Deze aspecten van kwaliteit dreigen onderbelicht te raken door de aandacht voor het dagelijks werk en alle organisatorische veranderingen.'

De visitatiecommissie pleit voor een zorgvuldige dosering van vernieuwing en verandering en voor voldoende tijd en aandacht om deze professioneel door te voeren.

Over de visitatie

De visitatie is een vierjaarlijks onderzoek naar de stand van zaken van de kwaliteitszorg in de rechterlijke organisatie. De visitatie dient als verantwoording van de Rechtspraak aan de maatschappij en bevordert de kwaliteitsverbetering in de gerechten. De visitatie wordt uitgevoerd door een visitatiecommissie, samengesteld uit deskundige leden van binnen en buiten de Rechtspraak. De visitatiecommissie stond dit jaar onder voorzitterschap van Job Cohen.